

*Ланчуковська Н. В.,**кандидат філологічних наук,**доцент кафедри теоретичної та практичної фонетики англійської мови
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова**Шальов А. С.,**кандидат філологічних наук,**доцент кафедри англійської мови**Навчально-наукового інституту інженерії**Національного університету «Одеська морська академія»*

ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРС – ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню лінгвістичних особливостей в англійськомовному Інтернет-дискурсі. Актуальність дослідження полягає в необхідності вивчення лінгвістичних засобів, які використовуються в Інтернеті, з метою розуміння переданої інформації в процесі комунікації, адже завдяки Інтернету існує можливість мобільного обміну інформацією.

Мета статті полягає у виявленні лексичних особливостей англійськомовного Інтернет-дискурсу. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань: вивчити матеріали спеціальної літератури за темою дослідження; проаналізувати лексичні засоби, що використовуються в англійськомовному Інтернет-дискурсі.

Об'єктом дослідження є тексти повідомлень англійськомовних користувачів в Інтернет-середовищі, а предметом – лексичні засоби, які використовуються в процесі Інтернет-спілкування англійськомовними користувачами. Матеріалом дослідження слугують діалоги користувачів у соціальній мережі Instagram, на різних чатах, блогах тощо. У статті використано комплексний метод дослідження, який поєднує метод структурного аналізу, методику кількісного і статистичного опрацювання даних. Новизна дослідження полягає в тому, що в ній уперше пропонується комплексний аналіз письмового мовлення Інтернет-користувачів в соціальних мережах і різноманітних блогах в аспекті їхнього лексичного оформлення англійською мовою. Результати дослідження доповнюють певною мірою наукове уявлення про лінгвістичні особливості англійськомовної мережі Інтернет.

Авторами статті встановлено, що англійськомовний Інтернет-дискурс, зокрема тексти коментарів соціальних мереж, структурований абрєвіатурами, неологізмами та у деяких коментарях – еративами. Зі свого боку, абрєвіатури представлені ініціалізмами, скороченнями, акронімами та усіченнями.

Під час аналізу текстів коментарів виявлено, що найпоширенішою особливістю, яка трапляється найчастіше, є неологізми, за допомогою яких можна описати емоційну складову. Еративи та скорочення використовуються для економії часу, не впливають на розуміння тексту, і не перешкоджають комунікації. Абрєвіатурами користуються в усіх соціальних мережах, на форумах і блогах. Найчастіше на форумах із певною тематикою використовують одні й ті самі абрєвіатури, які можуть бути незрозумілі новим користувачам.

Ключові слова: абрєвіатура, ератив, Інтернет-дискурс, лінгвістичний засіб, неологізм.

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток Інтернет-технологій створює нові способи передачі інформації у мережі. Всі користувачі Інтернету мають доступ до необмежених можливостей віртуальної реальності, однак необхідно розуміти, що в процесі Інтернет-комунікації всі мови неминуче змінюються, породжуючи нові функції та форми спілкування [1]. У цьому контексті повноцінна Інтернет-комунікація можлива тільки в тому разі, якщо користувачі знають встановлені норми і правила спілкування та використання мовних засобів у мережі.

Останнім часом лінгвісти приділяють особливу увагу Інтернет-комунікації, оскільки зміни, які відбуваються в мові в Інтернеті, з часом проникають у повсякденну мову, тим самим впливаючи на її структуру та словниковий запас [2; 3]. Сучасні люди «мають чудову можливість спостерігати за формуванням і розвитком нових і дивовижних віртуальних світів» [4, с. 5]. Оскільки цифрова комунікація не втрачає своєї популярності, виникають нові форми спілкування, які вчені не встигають зафіксувати в наукових працях. Англійська мова становить особливий інтерес через те, що вона є глобальною мовою, за допомогою якої обмінюються інформацією мільйони людей. Завдяки Інтернету, англійська мова в цифровій комунікації дає змогу відстежити всі зміни, які відбуваються і які згодом відходять у забуття або приходять в усне повсякденне мовлення. Таким чином, Інтернет дає можливість відстежити всі зміни, що відбуваються в мові на всіх рівнях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інтернет-дискурс є однією з найбільш широко обговорюваних тем у лінгвістиці. Привертаючи до себе увагу вчених, цей вид дискурсу «об'єднує в собі такі функції, які ще в 19 ст. було неможливо уявити» [5]. Інтернет-дискурс розглядався в різних аспектах та на прикладі різних мов. Дискурс німецькомовних інтернет-новин у лінгвориторичному аспекті досліджено у роботах О. М. Щербак [6; 7]. Зі свого боку, Н. Г. Лукашенко [8] присвячує свої розвідки іспаномовному Інтернет-дискурсу в комунікативнопрагматичному та лінгвостилістичному аспектах. Історію та перспективи розвитку дискурс-теорії і дискурс-аналізу вивчав О. О. Балабан [9]. Етикет у віртуальній англійськомовній комунікації на матеріалі чатлайнових сесій розглянуто у дисертації М. О. Столярової [10]. Розвідки І. Є. Фролової зосереджені на дослідженні стратегії конфронтації в англійськомовному дискурсі [11]. Попри значну кількість робіт, присвячених вивченню особливостей Інтернет-дискурсу, розгляд лексичної

специфіки Інтернет-комунікації серед англомовних користувачів потребує постійної уваги.

Актуальність цього дослідження полягає в необхідності вивчення лінгвістичних засобів, використовуваних в Інтернеті, з метою розуміння переданої інформації реципієнтами в процесі мережевого спілкування, адже у сучасних умовах саме завдяки Інтернету існує можливість мобільного обміну інформацією.

Мета статті полягає у виявленні лексичних особливостей англомовного Інтернет-дискурсу. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань: вивчити матеріали спеціальної літератури за темою дослідження; проаналізувати лексичні засоби, що використовуються в Інтернет-дискурсі англійською мовою.

Об'єктом дослідження є тексти повідомлень англомовних користувачів в Інтернет-середовищі, а предметом – лексичні засоби, що використовуються в процесі Інтернет-спілкування англомовними користувачами.

Матеріалом дослідження є діалоги користувачів у соціальній мережі Instagram, на різних чатах, блогах тощо. Для того, щоб досягти мети і вирішити поставлені завдання дослідження, використовувався комплексний метод, що поєднує в собі метод структурного аналізу та методіку кількісного і статистичного опрацювання даних. Новизна дослідження полягає в тому, що в ній уперше пропонується комплексний аналіз письмового мовлення Інтернет-користувачів у соціальній мережі Instagram, у чатах і різноманітних блогах з погляду їхнього лексичного оформлення англійською мовою.

Виклад основного матеріалу. Як відомо, лексикологія вивчає слова, різні групи слів, фразеологізми та морфеми, з яких складаються слова, а також зміни, які відбулися у словниковому складі мови, та причини, через які ці зміни відбулися [5; 8]. Найчастіше це залежить від соціальних, територіальних і професійних аспектів. Існує чотири способи розвитку й розширення словникового запасу мови: три з них ґрунтуються на використанні внутрішніх ресурсів мови і включають у себе створення нових слів, формування нових значень (полісемія та перенесення значень), а також утворення словосполучень; четвертий спосіб залучає ресурси інших мов і називається запозиченням [5].

Слово є найменшою одиницею мовної системи в синтаксичному плані лінгвістичного аналізу і найбільшою в морфологічному плані, становлячи собою структурну і семантичну сутність у мовній системі [8]. Слід зазначити, що словниковий запас англійської мови, якщо розглядати його в етимологічному аспекті, доволі неоднорідний. Він складається з власного словникового запасу і запозиченого. При цьому «рідні слова мають ширший діапазон лексичної та граматичної валентності, є багатозначними та продуктивними під час формування сталих виразів» [4].

Релевантними для нашого дослідження є лексичні особливості, які трапляються в коментарях користувачів наймасовіших соціальних мереж. Однією з таких головних особливостей є аббревіатури, які повсюдно використовуються в Інтернет-комунікації, для якої характерним є перетин властивостей усного та писемного мовлення. Відомо, що аббревіатури загальноживані в неформальному спілкуванні (чати, форуми, блоги), проте трапляються вони і в газетних статтях, і в оголошеннях чи публікаціях. Аббревіатура – одиниця письмового або усного

мовлення, що складається з елементів графічної або звукової оболонки вихідної повної форми слова або словосполучення, а також з якою ця одиниця перебуває в певному лексико-семантичному зв'язку [12].

Під час аналізу лексичного наповнення Інтернет-коментарів було виокремлено чотири типи в класифікації аббревіатур: ініціалізми, скорочення, акроніми, усічення. Ініціалізми часто використовуються під час написання, проте їх використовують також в усному мовленні. Це аббревіатури, утворені від словосполучень шляхом збереження перших літер або звуків від кожного скорочуваного слова в словосполученні, ініціалізми вимовляються алфавітно [13, с. 10]. До найпоширеніших прикладів можна віднести ініціалізм: Сполучені Штати Америки – USA (The United States of America), CV (Curriculum vitae) – резюме та ін.

Використання ініціалізму YOLO користувачем як спонукання до подорожі до Ізраїлю представлено в контексті «*If you are lucky enough you can get a chance to be escorted by the soldiers! If you are unlucky then YOLO will be like literally you only live once I guess*» [14].

YOLO (you only live once) у перекладі означає «ти живеш один раз», є також ініціалізмом і «набуло популярності 2013 року; це своєрідне спонукання користувача до дії, також смислове навантаження залежить від контексту, форуму та самої ситуації, до якої було застосовано цю аббревіатуру» [15].

Існують також аббревіатури в ролі скорочення назви серіалів, гуртів або загальноживаних фраз і речень. Наприклад, на форумах, присвячених обговоренню фільмів і книжок, найчастіше використовують скорочені варіанти назв за першими літерами, оскільки написання повної назви забирає більше часу. До таких можна віднести: *LOTR* (*The Lord of the Rings*), *HP* (*Harry Potter*), *GOT* (*Game of Thrones*), як-от у контексті «*I wish my memory of GOT could be erased so I can watch it from beginning*» [16].

Скорочення використовуються не тільки в інтернет-комунікації, але також і в усному мовленні вони будуть зрозумілі більшості комунікантів. До цього типу скорочень можна також зарахувати відому загальноживану фразу в Інтернет-комунікації: *idk* (*I do not know*) [15].

Акроніми, на відміну від ініціалізмів, читаються як повноцінні слова і є скороченнями загальноживаних фраз. Вони створюються з початкових літер кожного слова, також в акронімах можуть використовуватися інші символи: цифри, дужки тощо [13, с. 21], наприклад, *IMHO* (*In My Humble Opinion*), *F2F* (*face to face*) [15].

В Інтернет-блогах зафіксовано слова, які поєднують характеристику як акронімів, так і ініціалізмів, як-от: *FAQ* (*Frequently Asked Questions*) – позначення гіда з поширених запитань новачків, відповіді на які розміщені в одній темі.

Абревіатури, утворені за допомогою опущення букв або складів основи скорочуваного, називаються усіченнями. У прикладі, наведеному нижче, можна помітити, що опускається кінець слова, наприклад, "*esp*" (*especially*): «*Damn bro I miss this show esp I miss when this show was good*» [17].

Однією з найголовніших лексичних особливостей англійської мови є афіксація – це спосіб утворення нових слів, до яких додаються нові структурні одиниці. Є два види афіксації: префіксація – додавання префікса до слова; суфіксація – додавання суфікса. Також зміни можуть мати фонологічний харак-

тер (включно зі зміною наголосу), семантичний, орфографічний або зміна частин мови. У прикладі до слова додається суфікс *-er*, що означає «діяча»: «*If Dylan wasn't an actor he would be an amazing youtuber*» [14]. Номінативна одиниця «*youtuber*» позначає людину, «яка веде свій профіль на платформі YouTube» [15].

Значущою групою в аспекті частотності є також неологізми. Це мовні «одиниці, на перший погляд, без яких можна було б обійтися в мовленні, що виникають найчастіше в молодіжному сленгу або в професійній лексиці, які згодом увійшли в сучасну англійську мову певних соціальних і вікових груп» [5]. Появу неологізмів науковці пояснюють «відсутністю фрагмента мовної картини світу, непозначеного мовою або позначеного не так повно, як того хотіли б комуніканти» [3]. Таким чином, нове слово може слугувати не тільки для опису нової реальності, а також для «імплицитного вираження тієї нової емоційної складової, що відсутня в інших близьких за змістом лексемах мови» [5].

Лінгвісти зазначають, що «вирішальним чинником у появі неологізмів вважається принцип лінгвістичної економії, оскільки ритм життя суспільства збільшився, відповідно, це призводить до зміни мови та її словотвірної моделі» [1].

В прикладі «*If you invest in something you don't understand because others are doing it is not called investing. It is called FOMO!*» [14] вжито неологізм «*FOMO*» (*fear of missing out*) – «страх пропустити важливі події», певною мірою цей неологізм можна назвати слоганом або девізом сучасної молоді, яка намагається встигнути скрізь і всюди, боячись прогавити важливі й цікаві новини світу або свого кола інтересів [15]. Неологізм з'явився внаслідок того, що раніше в англійській мові не було відповідного поняття для опису цієї емоційної складової. *FOMO* також належить до абревіатур, однак за своєю природою, зараховується до неологізмів.

Останньою з лексичних особливостей є група еративів, слів, у яких було спеціально порушено норму [12]. До цієї категорії можна зарахувати граматично неправильно написані слова, які, однак, зрозумілі реципієнтам. Таке спрощення слова відбувається з метою «заощадити час, через що еративи використовуються під час спілкування в цифровому просторі, трапляючись як у коментарях пересічних користувачів, так і в акаунтах різноманітних організацій, щоб зробити мову менш офіційною» [5]. Іноді еративи утворюються через друкарські помилки, іноді це відбувається навмисно, як-от слово *wut*, яке застосовують замість *what*, *Dat* – замість *that*, *Luv* – замість *love*; *Bruh*, *broseph* – замість *brother*; *Cuz* – замість *because* [15].

Аналіз виокремлених одиниць певною мірою доповнює наукове уявлення про лінгвістичні особливості англійської мови в Інтернет-дискурсі.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Згідно з результатами аналізу 100 коментарів у цифровій комунікації виявлено, що найпоширенішою особливістю, яка трапляється найчастіше, є неологізми, часте використання яких пояснюється тим, що англійська мова щодня поповнюється новими словами через міжнародне спілкування, що розвиває мовну картину світу, а також дає простір для створення нових слів, за допомогою яких можна було б описати емоційну складову. Еративи та скорочення активно використовуються для економії часу, не впливають на розуміння тексту, і не є перешкодою для комунікації. Під час аналізу з'ясовано, що абревіатурами користуються в усіх соціальних мережах,

на форумах і блогах. Найчастіше на форумах із певною тематикою використовують одні й ті самі абревіатури, які можуть бути незрозумілі новим користувачам; абревіатури, якими послуговуються у загальному доступі можна легко розшифрувати.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо у дослідженні морфологічних особливостей одиниць, що використовуються в англійській Інтернет-комунікації.

Література:

1. Urry J. *Sociology beyond societies: Mobilities for the twenty-first century*. Routledge. 2012. 273 p.
2. Балабан О. О. Дискурс-теорії і дискурс-аналіз: історія і перспективи. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/apif/2010_5/balaban.pdf
3. Future of working. 10 Advantages and Disadvantages of Social Networking. 2015. URL: <http://futureofworking.com/10-advantages-and-disadvantages-of-social-networking/>.
4. Crystal D. *Language and the Internet*. Cambridge, 2001. 212 p.
5. Zaki Y. *Future mobile communications: LTE optimization and mobile network virtualization*. Springer Science & Business Media. 2012.
6. Щербак О. М. Вербалізація суспільних топосів у текстах німецькомовних інтернет-новин: лінгвориторичний аспект. *Одеський лінгвістичний вісник*. 2017. Вип. 9. С. 257–260.
7. Щербак О. М. Дискурс німецькомовних інтернет-новин: лінгвориторичний аспект: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови»; Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова. Одеса, 2016. 20 с.
8. Лукашенко Н. Г. Іспаномовний Інтернет-дискурс: комунікативно-прагматичний та лінгвостилістичний аспекти (на матеріалі форумів з проблематики родинних стосунків): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філолог. наук: спец. 10.02.05 «Романські мови». Київ. 2006. 22 с.
9. Балабан О. О. Дискурс-теорії і дискурс-аналіз: історія і перспективи. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/apif/2010_5/balaban.pdf
10. Столярова М. О. Етикет у віртуальній англійській комунікації (на матеріалі чатлайнових сесій): дис... канд. філол. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови». К., 2005. 209 с.
11. Фролова І. Є. Стратегія конфронтації в англійському дискурсі: [монографія]. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2009. 344 с.
12. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/>
13. Загітко Анатолій. *Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни*. Донецьк: ДонНУ, 2012. 402 с.
14. Офіційний акаунт сайту Wizing World. <https://www.instagram.com/wizingworld>
15. Urban Dictionary. URL: <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=online%20slang>
16. Офіційний акаунт серіалу Game of Thrones. URL: <https://www.youtube.com/user/GameofThrones>
17. Офіційний акаунт режисера Джеймса Ганна. URL: <https://www.instagram.com/jamesgunn>

Lanchukovska N., Shalyov A. Internet discourse – the linguistic aspect

Summary. The article is devoted to the study of an integrated approach in the general theory of the term. The authors of the study notes that there are no clear answers to the key questions of modern terminology. The relevance of this work is determined by the need to replenish the theory of terminology with new scientific solutions, the tasks of improving the theoretical and methodological substantiation of terminographic activity and work on streamlining and standardizing terminology.

The article proves that the traditional interpretation of terms as words or phrases representing special concepts does not allow one to unambiguously determine the unit of description, since words and phrases express themselves differently in a fixed area. The authors proved that a phrase with several lexical units, each of which can be described independently as its constituent elements, cannot be considered either as a lexical unit or as an object of lexical description, since it does not belong to a lexical set.

A term is a lexical unit only if it is one word, and in general, a term is a unit of a special designation of an object or phenomenon of specialized activity. Non-linguistic signs in special areas of communication also fall under this understanding of terms. The article deals with the issue of the depth of termination and proves that this issue is directly related to the term formula and its most frequent models.

It is known that there can be quite a lot of levels of division of a concept, but not all of them are terminated as part of one term. In special speech, only the minimum attributes that are important for a particular communicative situation are used. Since the sphere of information terminological services that produces terminology, such as

dictionaries and standards, should be focused on the demand and sale of its products, the fixation area should include not hypothetically constructed nominative units that are casts of expressed complex concepts, but those that are built according to the most frequent models and actually function in the industry.

According to the author, the term, as a linguistic unit that is different from the text in which it functions, as a unit that is integral and cannot be further separated without losing the function attributed to it, must be subjected to a linguistic criterion (semantics as the primary criterion for expressing a special concept is considered obvious). This linguistic criterion is a syntactic criterion, i.e. reproducibility criterion.

The problem of compliance with the requirements of terminological standards flooded with more than verbose terms, due to its practical insolubility, is transferred to a different plane: it is enough that when expressing a particular concept by one or another variant of a compound term, only the term elements present in its composition are used.

Key words: integrated approach, standard, term, term elements, term system.